

Automobilová doprava

Index

[Zadání trasy z modulu automobilové dopravy](#)

[Zadání trasy z mapy](#)

[Definice automobilů](#)

[Volby a nastavení pro hledání trasy](#)

[Popis nalezené trasy](#)

Automobilová doprava - zadání trasy

Plán trasy (t.j. start, cíl a průjezdy) je možno zadat buď v dialogu automobilového spojení nebo pomocí myši přímo na mapě.

Zvolení nástupního, průjezdního nebo cílového bodu

Rozbalením okénka *Hledej* v levé horní části dialogu automobilového spojení lze zobrazit dialog rychlého hledání, ve kterém zvolíte libovolný objekt (sídlo, ulici, apod.). V automobilové dopravě v Praze se po zvolení ulice objeví okénko, ve kterém je možno zadat orientační nebo popisné číslo domu, a tím specifikovat přesnou adresu. Vybraný objekt následně zvolíte jako začátek, konec nebo průjezdní bod trasy pomocí tlačítek *Nástup*, *Výstup* a *Průjezd*. Změna v zadání trasy se projeví v hlavním okénku dialogu s výpisem plánu trasy. Libovolný z bodů specifikujících zadání trasy lze zrušit jeho zvýrazněním v okénku s popisem plánu trasy a stlačením tlačítka *Odebrat*. Zakázané úseky silnic je možno zadávat pouze myší přímo z mapy. Tlačítkem *Trasa zpět* lze docílit záměnu počátečního a cílového bodu trasy, jsou-li zvoleny nějaké průjezdní body, pak je jejich pořadí též otočeno. Přesná pozice právě zvoleného počátečního, průjezdního a cílových bodů je na mapě vyznačena ikonami , a to nástupní bod ,

a průjezdní bod

Průjezdní body

Průjezdní body jsou body, skrz které má plánovaná trasa vést. Zadávají se stejným způsobem jako počáteční a cílový bod trasy. Pořadí, v jakém jsou projížďeny, je dáno jejich pořadím ve výpisu v okénku s popisem plánu trasy. Toto pořadí je možno, pokud je zadán více než jeden průjezdní bod, měnit, a to za pomoci tlačítek ↕ a

↔. Pokud je zadán nástupní, výstupní a alespoň dva průjezdní body, pak je též možno jejich pořadí zoptimalizovat (t.j. seřadit tak, aby výsledná délka trasy byla co nejmenší), a to tlačítkem ↕.

Oblíbené trasy

Zadaný popis trasy je možno uložit pro pozdější použití. Do okénka *Oblíbené trasy* napište název, pod kterým má být plán trasy uložen a stlačte tlačítko *Přidat*. Existuje-li již oblíbená trasa se zadaným názvem, pak je místo tlačítka *Přidat* k dispozici tlačítko *Změnit*, jehož stlačením dojde k uložení aktuálního popisu trasy a tím smazání popisu starého. Libovolnou oblíbenou trasu je možno smazat tlačítkem *Odebrat*. Je-li zvolena v okénku *Oblíbené trasy* některá z dříve uložených zadání tras, pak dojde k překreslení okénka s popisem plánu trasy a zvolení uložených bodů za aktuální.

Nalezení trasy

Je-li zvolen nástupní a výstupní bod, pak je možno tlačítkem *Najít spojení* spočítat trasu pro zvolený automobil. Automobil je třeba nadefinovat v dialogu Definice automobilů a poté zvolit jako aktuální v okénku *Najít trasu pro automobil*. Další volby ovlivňující hledání trasy je možno měnit v dialogu Nastavení.

Automobilová doprava - zadání trasy z mapy

Plán trasy (t.j. start, cíl a průjezdy) je možno zadat buď v dialogu automobilového spojení nebo pomocí myši přímo na mapě.

Zvolení nástupního, průjezdního nebo cílového bodu z mapy

Zadat počáteční, koncový nebo průjezdní bod plánované trasy je možno přímo na mapě, a to stlačením pravého tlačítka myši na požadované pozici. Objeví se menu, ve kterém je položka *Automobilové spojení*. Zvolením této položky se rozbálí submenu, kde je možno vybrat, zda má být bod zvolen jako nástupní, výstupní nebo průjezdní.

Zakázání průjezdu úsekem silnice

Zakázat průjezd úsekem silnice lze pouze přímo na mapě, a to volbou z menu po kliknutí pravým tlačítkem myši a zvolení *Automobilové spojení*-->*Zakázat úsek silnice*. Pokud v menu tato položka není, pak daný úsek silnice není do dat pro hledání automobilové trasy vůbec zařazen.

Nalezení trasy

Pokud je již zvolen nástupní i výstupní bod, pak je možno kdekoli na mapě kliknout pravým tlačítkem myši a v submenu *Automobilové spojení* zvolit položku *Spočítat trasu*, která vyvolá modul automobilové dopravy a najde požadovanou trasu.

Automobilová doprava - definice automobilů

Pro úspěšné nalezení trasy je třeba nadefinovat některé parametry automobilu. Především se jedná o průměrné rychlosti na jednotlivých typech silnic, bez kterých by nebylo možno spočítat dobu jízdy.

Definice typu automobilu

Do okénka *Název typu automobilu* zadejte název, pod kterým bude automobil uložen. V okénku *Průměrné rychlosti na jednotlivých typech silnic* vyplňte všechny požadované hodnoty. Poklepnutím myši na sloupeček s hodnotou průměrné rychlosti se objeví editovací okénko, ve kterém je možno hodnotu změnit. Hodnoty udávající průměrnou spotřebu paliva ve městě, na dálnici a jinde jsou nepovinné a je třeba je zadat pouze v případě, že chcete, aby byla pro trasu spočítána též spotřeba paliva. Typ paliva je možno změnit v rozbalovacím okénku *Palivo*. Definici typu automobilu je možno uložit tlačítkem *Přidat/Změnit* nebo odstranit tlačítkem *Smazat*. Automobil, který bude použit pro hledání trasy, je třeba vybrat v dialogu Plán trasy v okénku *Najít trasu pro automobil*.

Ceny pohonných hmot

Ceny jednotlivých typů pohonných hmot za litr je možno zadat v okénku *Ceny paliv*. Vyplnění těchto hodnot je nepovinné a je třeba je zadat pouze v případě, že chcete znát cenu jízdy (t.j. cenu spotřebovaného paliva). Je ovšem též třeba, aby byly zadány hodnoty průměrné spotřeby a typu paliva které je používáno zvoleným automobilem.

Automobilová doprava - nastavení

V dialogu *Nastavení* je možno změnit některé důležité hodnoty, které mohou výrazně ovlivnit průběh hledané trasy.

Typ optimalizace

Okénko *Optimalizovat* určuje, zda hledaná trasa má být optimalizována na délku nebo na dobu jízdy. Hodnoty mezi krajními případy zohledňují jak dobu jízdy, tak délku výsledné trasy, a to ve zvoleném poměru.

Jednotky

Okénko *Jednotky* umožňuje zvolit, zda hodnoty v popisu nalezené trasy jsou uváděny v kilometrech a litrech, nebo v mílích a galonech. Tato volba ovlivňuje též číselné údaje definující typ automobilu.

Časový plán

V okénku *Časový plán* je možno zadat, od kdy do kdy má být automobil na cestě a kdy a na jak dlouho je třeba dělat přestávky v jízdě. Tyto údaje nijak neovlivňují nalezenou trasu, slouží pouze jako pomůcka pro slovní popis nalezené trasy. Zaškrtnutím okének *Použít údaje* lze použití zadaných hodnot umožnit nebo naopak jejich použití zakázat.

Preference

V okénku *Preference* je možno ovlivnit míru používání jednotlivých typů silnic. Pokud se např. chcete vyhnout dálnicím, pak je možné v okénku *Typ silnice* zvolit dálnice (pokud v aktuální mapě jsou) a v okénku *Preferovat* posunout šipku směrem k hodnotě *Ne*. To neznamená že použití dálnic tím bude zakázáno. Bude pouze omezeno na nejmenší možnou míru. Preference lze vynulovat tlačítkem *Vynulovat všechny preference*. Zde zadané hodnoty preferencí spolu se zvoleným typem optimalizace výrazně ovlivňují průběh nalezené trasy.

Automobilové spojení - časová dosažitelnost

Okno *Časová dosažitelnost* umožňuje nalézt všechny trasy dosažitelné ze zvoleného bodu ve stanoveném čase.

Zadání počátečního bodu

Volba bodu, ze kterého mají být spočítány všechny trasy dosažitelné ve stanoveném čase, probíhá stejně, jako zadávání počátečního nebo koncového bodu trasy v okně Zadání trasy. Zadání je možno provést buď přímo v okénku *Hledat od pozice* nebo kliknutím pravého tlačítka myši na mapě a zvolením *Automobilové spojení-->Časová dosažitelnost*.

V okénku *Doba jízdy* je třeba zvolit maximální dobu jízdy od zvoleného počátečního bodu.

Zvýraznění na mapě

Po zadání výchozího bodu a stlačení tlačítka *Spočítat* proběhne výpočet a všechny silnice dosažitelné ve zvoleném čase jsou na mapě zvýrazněny.

Automobilové spojení - nalezená trasa

Okno *Nalezená trasa* obsahuje slovní popis nalezené trasy a instrukce pro jízdu.

Popis nalezené trasy

Okénko se slovním popisem a instrukcemi pro jízdu obsahuje detailní informace o nalezené trase. Je rozděleno na sloupce *Čas*, *Vzdálenost*, *Popis nalezené trasy* a *Délka úseku*. První sloupec obsahuje časové údaje upřesňující kdy se co stane (pokud je v dialogu *Nastavení* zvolen začátek jízdy, pak je čas uváděn v hodinách a minutách dne, jinak v hodinách a minutách od okamžiku začátku jízdy). Druhý sloupec obsahuje vzdálenost od začátku trasy upřesňující jak daleko od počátku se co stane. Text popisující trasu ve třetím sloupci pak obsahuje údaje o silnici, po které trasa vede, instrukce pro odbočení apod. Poslední sloupec obsahuje délky jednotlivých úseků trasy.

Zobrazení trasy na mapě

Trasa je ihned po nalezení zobrazena a zvýrazněna celá na mapě. Znovuzvýraznění celé trasy je možno kdykoli dosáhnout tlačítkem *Zvýraznit trasu*. Po zaškrtnutí volby *Zobrazovat zvýrazněné úseky* trasy je možno sledovat jednotlivé části nalezené trasy. Na mapě je vždy zvýrazněn a detailně zobrazen právě zvolený úsek trasy. V případě, že je zvýrazněna instrukce pro odbočení, objeví se v místě odbočení na mapě ikona .

Souhrnné informace o nalezené trase

Volbou *Souhrnné informace* lze zobrazit okénko s globálními informacemi o nalezené trase. Zobrazí se údaje o délce trasy, času jízdy, spotřebě paliva a ceně projetého paliva. Zpět k popisu nalezené trasy se lze vrátit volbou *Popis trasy*. K ceně jízdy je možno vyplněním okénka *K ceně jízdy připočítat přičíst též fixní náklady na hodinu jízdy*, např. náklady na plat řidiče apod.

Uložení popisu nalezené trasy

Slovní popis nalezené trasy je možno tlačítkem *Tisk* vytisknout na tiskárnu. Tlačítko slouží k uložení popisu trasy do schránky.

